

כ"ח בכסלו תשפ"ו
18 בדצמבר 2025
1100-0005-2025-038974

אל מרכז מוסיאוו
advocacy@mossawa.org

הנדון: החלטת ממשלה 550 – היבטים הנוגעים לפעילות משרד התיירות בתכנית הכלכלית

לצמצום הפערים בחברה הערבית עד לשנת 2026

סימולין: בקשה מס' 491204

להלן התייחסות משרד התיירות לבקשתכם לקבלת מידע בנוגע ליישום תכנית החומש הממשלתית 550 שעניינה התכנית הכלכלית לצמצום פערים בחברה הערבית עד לשנת 2026 שהתקבלה ביום 24.10.2021.

החלטת הממשלה 550 חלה על 58 רשויות מקומיות ערביות, כמפורט בנספח א' להחלטה. בנוסף, ההחלטה מדגישה במיוחד את חשיבותן של נצרת ואת ג'יסר א-זרקא, אשר לה קודמה החלטת ממשלה ייעודית שמספרה 1804 ועניינה תוכנית לחיזוק ופיתוח כלכלי-חברתי ליישוב ג'יסר א-זרקא.

סעיף 18 להחלטה 550 קובע כי:

- א. משרד התיירות יפעל לפיתוח התיירות ביישובי התכנית ובכלל זאת בעיר נצרת, בהתאם לתכנית שתגובש עם הרשות לפיתוח כלכלי ואגף התקציבים באוצר.
- ב. התכנית תתייחס לפיתוח תשתיות תיירות, ציבוריות, אכסון מלונאי, הכשרת כוח אדם ופעולות לעידוד תיירות. מרכיבי התכנית יגובשו בתיאום עם הרשות לפיתוח כלכלי ואגף התקציבים באוצר ויאושרו בהתאם ובכפוף לנהלים הקבועים במשרד התיירות.
- ג. היקף התכנית יעמוד על 14 מיליון ₪, מהם 7 מיליון ₪ ממקורות משרד התיירות ו-7 מיליון ₪ תקציב ייעודי שיוקצה ע"י משרד האוצר.

נהלי משרד התיירות המוזכרים לעיל מתייחסים למספר פעולות מרכזיות שהמשרד מבצע, המהווים את תכנית העבודה במסגרת המאמצים לקידום ופיתוח התיירות לרשויות הערביות:

1. פיתוח תשתיות ציבוריות - הקצאת תקציבים לצורך פיתוח תשתיות תיירותיות ציבוריות נעשית באמצעות נוהל צת"פ, המפורסם מידי שנה ומאפשר לרשויות מקומיות ותאגידים סטטוטוריים להגיש בקשות לקבלת השתתפות המשרד בהקמת תשתיות תיירותיות ציבוריות. בהתאם לנוהל צת"פ, רשויות מקומיות הנכללות בהחלטות ממשלה וזכאיות לקדימות בבחירת הפרויקטים והקצאת התקציבים.
- בהתאם לקבוע בהחלטות האמורות, משרד התיירות הקצה בשנת 2022 סך כולל של כ- 9.4 מיליון ₪ כמפורט להלן:

- נצרת- סך של 4.4 מיליון ₪ עבור מעיין הסביל (2.4 מיליון ₪), המתחם ההיסטורי (כ- 1.8 מיליון ₪) ושילוט תיירותי (כ-0.2 מיליון ₪).
- ג'סר א-זארקא – פרויקט כפר הדייגים - 3 מיליון ₪.
- כפר כנא – פרויקט ציר הכנסיות - 2 מיליון ₪.
- בשנת 2023, לא הוגשו בקשות שעמדו בתנאים לקבלת תקצוב במסגרת החלטה זו. הקול הקורא להגשת בקשות בשנת 2024 נסגר ובדיקת הבקשות מתבצעת בימים אלו לקראת דיוני ועדת הצת"פ.
- לנוחיותכם, להלן קישורים לנהלי צת"פ שפורסמו בשנים 2022-2024 :
- חוזר מנכ"ל 3/2022 - <https://www.gov.il/he/pages/3-2022-3-2022>
- חוזר מנכ"ל 2/2023 - <https://www.gov.il/he/pages/2-2023>
- חוזר מנכ"ל 2/2024 - <https://www.gov.il/he/pages/hozer-mankal-022024>

2. **אכסון מלונאי** – הקצאת תקציב בנוגע לתחום השקעות במלונאות מתבצעת באמצעות מינהלת ההשקעות בתיירות (להלן: "המינהלת"), המופעלת במשרד התיירות החל משנת 2010, פועלת מתוקף חוק עידוד השקעות הון התשי"ט-1959 (להלן: "החוק"), ומפרסמת בכל שנה נהלי סיוע במסגרתם מתאפשרת הגשת בקשות לקבלת מעמד של "מפעל מאושר" המקנה מענקים. נהלי הסיוע מתייחסים להקמת מלונות חדשים והרחבת מלונות קיימים, וכן להסבת מבנים למלונאות והשבת מלונות לתפקוד מלונאי.

בקשות המוגשות במסגרת נהלי הסיוע נדונות במינהלת ומדורגות על ידי חברה לפי הקריטריונים המפורטים בנספח ג' לנהלי הסיוע. הקצאת התקציב מתבצעת לפי הדירוג המתקבל החל מהבקשה בעלת הניקוד הגבוה ביותר ועד למיצוי התקציב. הבקשות המאושרות מקבלות "כתב אישור" מכוחו ניתן לקבל מענקים בהתאם להתקדמות בביצוע ועמידה באבני הדרך כמפורט בנהלי הסיוע. במסגרת הקריטריון הראשון בנספח ג', בקשות באזורים בהם קיימת החלטת ממשלה ספציפית מקבלים עדיפות על פני יתר האזורים.

בשנת 2022 הוגשה בקשה אחת בעיר נצרת, אשר עמדה בתנאי הסף ואושרה על ידי חברי המינהלת לשם הקצאת התקציב בסך 2.8 מלש"ח. בקשה נוספת לא אושרה, והוגשה מתוקנת בשנית בשנת 2023. בשנת 2023 הוגשו ואושרו ע"י חברי המינהלת שלוש בקשות בעיר נצרת: בקשה להסבת מבנה מלון שאושר עבורה מענק בגובה 3.4 מלש"ח, בקשה להשתתפות בהוצאות היתר בנייה להרחבת מלון שאושר עבורה מענק בגובה 100 אלש"ח ובקשה להרחבת מלון שאושר עבורה מענק בגובה 7.3 מלש"ח. סה"כ אושרו בשנת 2023 מענקים בגובה 10.8 מלש"ח. לא הוגשו בקשות להשקעות מלונאות ביתר יישובי ההחלטה. כלומר, עד כה הוקצו מענקים בסך **13.6 מלש"ח** להשקעות מלונאות ביישובי ההחלטה.

באשר לשנת 2024 הסתיים המועד האחרון להגשת בקשות. עד מועד זה הוגשה בקשה אחת, בעיר נצרת. לא הוגשו בקשות ביתר יישובי ההחלטה.

כלל הבקשות שהוגשו בשנת 2024 נבדקות כעת לעניין עמידה בתנאי הסף, לאחר מכן יוצגו בפני חברי המינהלת לדירוג בהתאם לנהלי המינהלת. הבקשה בעיר נצרת תקבל את הניקוד המקסימלי בקריטריון הראשון, בעקבות החלטת הממשלה.

3. **פעולות לעידוד תיירות (שיווק)** – משרד התיירות מוביל, באמצעות תחום תיירות פנים, את האסטרטגיה השיווקית מיתוגית ופעולות השיווק ביישובי ההחלטה בדגש על פיתוח החוויה והמוצר הבדואי. זאת, באמצעות שיתוף פעולה עם משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי דרך הרשות לפיתוח הגליל וליווי של פרויקטור מקצועי בדואי המועסק על ידי הרשות.

בחודשים נובמבר ודצמבר 2021 וינואר 2022 בוצעו פעולות שיווקיות בסך כ-127 אש"ח אשר כללו פרסום פסטיבל הקפה ואסטרטגיה מיתוגית לחוויה הבדואית בצפון בכנס עם ראשי הרשויות הבדואיות. בשנת 2024 הוצגה החוויה הבדואית ביריד התיירות השנתי IMTM תחת ביתן מרכז לגליל.

בשנת 2024 בוצע מיפוי העסקים הבדואים לטובת לשם רציפות בפיתוח הפעילות השיווקית: מיפוי המוצר בכפרים, בדיקת איכות ושדרוג מול יועצים, פעילות שיווקית המניעה את הכלכלה המקומית בכפרים וחושפת את תרבות החברה הבדואית הגלילית. בימים אלו אנו נערכים להפקת חומרים שיווקיים – צילומים במגוון יישובים ועסקים. שיווק העיר נצרת נעשה במסגרת מאמצי השיווק הכלליים של המשרד (בעיקר תיירות נכנסת צליינית ומעט תיירות פנים) המכוונים לשוק הצלייני-נוצרי, אשר צורך שירותים רבים באזור סובב נצרת, נצרת ויתר הצפון בנתיב הצליינות הנוצרי הקלאסי.

מעבר לפעולות המפורטות בהחלטת הממשלה התכנית המשרדית לפיתוח התיירותי ביישובים הערביים כללה גם הפעלת מערך "התורבו" ליעוץ תיירותי.

4. **ייעוץ תיירותי** – חממות התיירות המעניקות ייעוץ הן ליזמים פרטיים והן לרשויות מקומיות בכל הארץ, תוך העדפה של אזורים המוגדרים בהחלטות הממשלה השונות. כל יזם פרטי, וכל רשות מקומית רשאים לפנות ולהיעזר בחממות התיירות בכל עת, בהתאם לנהלים המפורסמים באופן שוטף ובכפוף לתקציב מערך "התורבו". בשנת 2022 הוקצו 1,275 שעות ייעוץ לרשויות מקומיות וליזמים פרטיים הפועלים ביישובי ההחלטה, בסך כולל של כ-245 אש"ח. בשנת 2023 הוקצו 1,400 שעות ייעוץ לרשויות ויזמים, בסך כולל של כ-279 אש"ח. בשנת 2024 אושרו כ-50 אש"ח נוספים. סה"כ במהלך שנות ההחלטה אושרו שעות ייעוץ בעלות כוללת של כ-574 אש"ח.

טבלה תקציבית מסכמת

להלן פירוט התקציבים שהוקצו עבור כל אחד מחלקי התכנית בשנות ההחלטה עד כה.

נושא	2022	2023	2024	2025-2026	סה"כ
פיתוח תשתיות ציבוריות	9.4	0	בבדיקת בקשות	טרם פורסם נוהל	9.4
אכסון מלונאי	2.8	10.8	בבדיקת בקשות	טרם פורסם נוהל	13.6
שיווק תיירות	0.127	0	בתהליך	בהתאם לצורך	0.127
חממות תיירות	0.245	0.279	0.5		1.024
סה"כ	12.572	11.079	0.5		24.151

משרד התיירות מקדם את התיירות ביישובי החברה הערבית במסגרת החלטות הממשלה הרלוונטיות ומעבר לכך. במסגרת הפרויקטים השונים שפורטו מעלה, הושקעו עד כה למעלה מ-24 מלש"ח, כלומר 172% יותר מהמצוין בהחלטה, עבור כל תקופת ההחלטה. משרד התיירות יוסיף לבחון את הבקשות שיוגשו במסגרת הנהלים שפורטו לעיל וככל שימצאו מתאימות ועומדות בתנאי הסף, יאושרו פרויקטים נוספים.

בכבוד רב,

א. י. ר. מ. מ. מ.

אירית מלול
הממונה על העמדת
מידע לציבור